

X 1976174

Ve
1066

Q. 183

DEI TER OPT. MAX. AUXILIO

ac

MAGNIFICI JCTORUM ORDINIS
GRATIA.

PRÆSIDENTE

VIRO

Nobilissimo, Consultissimo atque Excellentissimo

DN. GEORGIO ADAMO

Struven / Hæreditario in Uhlstädt / Jcto &

Antecessore celebratissimo, Consiliario Saxonico, Curia

Provincialis, Scabinatus & Facultatis Juridicæ in inclytâ hâc

Salanâ Assessore ac Seniore splendidissimo,

Dn. Doctore ac Promotore suo atatèr colen-
disimo,

HEERGEWETTAM
SAXONICAM

Ad d. Octobris.

H. L. Q. C.

Publica disquisitioni exhibebit

DAVID Hübler / Chemnicensis.

JENÆ

Literis JOHANNIS NISII,

Anno MDCLXII.

Dr. THEOPH. OPP. MAX. NOVALIS

MAGNIFICENTISSIMO ORDINE

PRASIDENTE

V. B. O.

DR. GEORGIO ADAMO

Stummi / Hæredicario in Lipsiæ / J. C. &

Antecessore celeberrimo, Consilio Saxonico, Curie

Procurator, & Saxonice Academiæ in Lipsiæ

Salus Saxonice Academiæ Sæculi Illustrissimi,

Dr. Doctor ac Professor suo atatem colen-

dispono, &c.

HEER GEWETTAM

SAXONICAM

Dr. THEOPH. OPP. MAX. NOVALIS

H. L. O. C.

Dr. THEOPH. OPP. MAX. NOVALIS

DAVID SCHNEIDER / Chemnicensis

PAVIA

Licentia Johannis N. 1784

Anno MDCLXXII

Q. D. B. V.

Um Jurisprudencia sit vitæ ac salutis communis dux, civitatum moderatrix, rerum agendarum ac vitandarum ars & scientia, ac sine ea nulla humani generis societas consistere queat; *Cass. Glock. de Contribut. cap. 15.* ejusque studium exinde ita tractandum veniat, ut procul remotis inutilibus ac supervacaneis ea præprimis, quæ in usu quotidiano frequentius occurrunt, plenius ac diligentius attingantur, discutiantur ac observentur: turpe autem habeatur antiqua & peregrina scire, hodierna verò & patria ignorare jura, *arg. l. necessarium. §. Servius. 43. ff. de Orig. Jur. l. legavi. 25. pr. ff. de liberat. leg.* Certè nec nostrum Jus Consuetudinarium Saxonicum, singulare illud harum Provinciarum Privilegium, *Gl. ad art. 3. lib. 1. Landrecht. Job. Schneidvv. ad Tit. Inst. de hered. que ab intest. def. Rubr. de tertio ord. succed. n. 14.* quo Judicia ac Tribunalia nostra quam maximè gaudent, in ultimis ponendum aut planè negligendum erit, præsertim cum non tantum Juri Civili Casareo in multis deroget, *Dn. Habn. ad Wesenb. ff. de donat. inter vir. & ux. n. 5. p. 2. pag. 256.* ac in pluribus differat; *Reinbard. Fachs. & Zobel. in differ. Jur. Civ. & Sax. passim.* verum etiam de quibusdam materiis, v. g. *Gerade / Heergewette / Morgengabe / Leibzucht / Muthheil* quæ jure communi maximè ex parte ignorantur, variè disponat. Quantumvis autem Leges Saxonicas in scripturam redactas Oraculi instar nec habendas nec adorandas esse, inficias non eamus; Majores etiam nostri, cum primis Serenissimi Saxonix Electores, Juris hujus supremi Protectores ac defensores, *Georg. Schulz. in proleg. ad Inst. Tit. de orig. Jur. Sax. circa fin.* sanioribus rationibus moti, jampridem ab illis, in pluribus casibus declarando eas, ac ad æquitatis & Juris communis normam reducendo, secesserint,

A 2

Matth.

Matth. Coler. de Procef. Execut. in prafat. adeò ut in judiciis ea-
 tenus duntaxat, quatenus fcilicet confvetudine comprobantur,
 juris autoritatem obtineant, earundemque cognitio ex u-
 fu magis, vulgatâque Judiciorum difciplina, quam ex verbis
 fcriptis tantum comparetur, *Hartm. Piftor. lib. 1. quæft. 16. n. 11. &*
lib. 2. quæft. 25. n. 35. & quæft. 26. n. 18. Andr. Knichen. in Comment.
ad Jus & privileg. Ducum Sax. verbo: JUS. cap. 3. pag. 253. ac pro-
 inde de Communis Patriæ confvetudinibus, pro diverfitate lo-
 corum ab invicem multum difcrepantibus certi quippiam in
 medium proferre non minus laboriofum, quam de veritatis
 firmitate fufpectum exiftimetur; Confidimus tamen nos ope-
 ram haut omninò lufuros, fi in HEERGEWETTÆ five Rerum
 Expeditiarum nominatiffimam & Jure Cæfareo prorfus in-
 cognitam materiam, *Wehner. obf. Pract. verbo: Heergewette.*
Matth. Berlich. p. 3. conclus. 17. n. 23. quantum quidem ingenii
 tenuitas concedet, hac vice difquiramus. Ad quod etiam re-
 motâ ulteriore verborum ambage accingimur, Supremum
 Numen, ut fuppeticas benigniffimè veniat, fuppliciter vene-
 rantes.

CAPUT PRIMUM.

Sectio Prima.

IN natales vocabuli Heergewettæ, quod cum aliis quibusdam
 origine ac ufu Germanicis voculis, ut funt Gerada, Morgen-
 gaba, Werigeldus, Latino Charactere expreffum legitur, ac a-
 liàs ratione idiomatis cujusvis Provinciæ modò Heergerâthe/
 modo Heergeweide/ modo Heergewand & Heerwode appellatur,
 ut diutius inquiramus, operæ precium vix ducimus. Ultrò fi-
 quidem occurrit illud componi ex fatis abundè notâ vocolâ
 Heer & Gewette. Quam pofteriorem, quantumvis alioqui de-
 ducatur à veteri Saxonico Wetten / h. e. multare, atque idem
 quod multa denotet; *Chriftoph. Befold. Theff. Pract. verbo: Wete-
 te. pag. 518.* hic nihil aliud quam cingulum, vel veftes etiam mi-
 litares fignificare, docet *Gl. in Lehnrecht. cap. 56. n. 8. ibi. Darzu
 fein Gewette / daß ift / fein Gûrtelgewand. add. Georg. Beati. p. 2.
 fentent. miscell. Sax. Tit. 12. cap. 1.* Unde etiam dicimus, quod
 Heergewetta five Res Expeditiariæ funt fupellex illa, quæ ad mi-
 litem,

litem, vel quemvis alium, qui militarem molitur expeditionem, armandum requiritur. *Gl. in Lehnrecht. d. cap. 56. n. 8. Gl. in Landrecht. lib. 1. art. 22. verb. So soll die Frau. & art. 27. verb. welcher Mann. Gl. in Weichbild. art. 25. n. 1. ibi. und Heergewette ist. Dn. Habn. ad Wesenb. ff. de supell. legat. n. 4. verb. Gerade. pag. 443. Magnif. Dn. Carpz. p. 3. Const. 38. def. 23. n. 1. De earundem origine statuere quippiam certi vix sustinemus. Sunt tamen, qui ad Henricum Imperatorem, Aucupem dictum, eam referant. Hunc enim, cum in campis Martisburgensium A. C. 933. Vere adolescente numerosissimum Hunnorum Exercitum, acerrimo prælio devictum profligasset; præcipuum autem Nobilitatis Saxonicae florem fervidè pugnando amisisset, ac ideò Viduis Nobilium superstites in solatium extinctorum maritorum Privilegium illud singulare Geradae Saxonicae (quæ qualis sit & quas res contineat, faciunt palam *Textus in Landrecht. lib. 1. art. 24. & Gl. ibid. & in Weichbild. art. 23. & Gl. in Lehnrecht. cap. 56. n. 8. Hartm. Pistor. lib. 1. quest. 31. & seqq. Rotschütz Tract. de dotalit. art. 10. & seqq. Christoph. Zobel. p. 3. differ. 2. & seqq. Georg. Beati. d. p. 2. Tit. 17. cap. 1. & seqq. Andr. Goldbeck. Tract. de Success. Gerade Sax. per tot. Magnif. Dn. Richter. Tract. de success. ab intest. Sect. 1. membr. 7. n. 60. Magnif. Dn. Carpz. p. 2. Const. 13. def. 1. & seqq. & Const. 14. def. 1. & seqq. & part. 3. Const. 30. def. 13 15. & seqq. & alii Jcti non infimæ caveæ complures.) gratiosissimè concessisset; Nobilibus, qui ex prælio supererant, & quibusdam spectatae virtutis Viris, in ordinem Nobilium eodem tempore allectis, largitum esse ajunt Jus Heergewettæ, tum ut animos illorum ad præclara quæque facinora militaria ulterius obeunda instigaret, tum ut inæqualitatem quadantenus fugeret. Iniquum siquidem fuisset visum, si loco Geradae, Morganaticæ, Cibariorum, aliarumque præeminentiarum sexui sequiori concessarum, nihil præcipuum haberet potior, Rotschütz. d. Tr. art. 21. n. 1. eo præprimis tempore, quo militiae onus necessariò esset subeundum. Factum exinde, ut geniti Patre Avoque milite (quos Jus Saxonicum appellatione Nobilium solum dignatur, Rotschütz. d. Tr. art. 22. n. 15. Reinbard. p. 3. differ. 30. Matth. Coler. p. 1. decis. 203. n. 27. per text. ibid. alleg.) hoc singulare jus sibi so-**

lummodo vendicaverint, *Magnif. Dn. Richter. d. membr. 1. n. 57. pag. 131. & Sect. 3. membr. 1. n. 107. Dn. Carpz. p. 3. Const. 38. def. 24. n. 1. Plebejis ac rusticis penitus exclusis per text. express in Landrecht. lib. 1. art. 27. Welcher Mann von Ritters Art nicht ist / und des Heerschildes nicht hat / der leßt nach sich allein Erbe zunehmen / wenn er gestierbt und kein Heergewitte. Reinbard. p. 1. differ. 28. Coler p. 1. decis. 42. n. 3. Georg Beati. d. p. 2. tit. 12. cap. 19. Quippe qui studio agriculturæ consecrati rastra potius quam castra meditari ac sequi, & proinde nec in militiam suscipi debeant. l. cura. 3. C. qui milit. poss. l. colonos. 18. & l. seq. C. de agricol. & censit. Veruntamen temporis successu, Nobilibus juri suo tacito assensu quodammodo renunciantibus, ac cuivis Ignobili ac plebejo eodem uti privilegio permittentibus, evenit, ut non solum inter Cives, sed rusticos quoque transmissio ac petitio Rerum Expeditoriarum ubivis ferè locorum in Provinciis Saxonis consuetudine introduci, longoque usu confirmari cœperit: Zobel. in addit. ad Gl. Germ Landrecht. lib. 1. art. 27. verb. welcher Mann. Kotschük. d. art. 22. n. 16. Lud. Fachs. differ. 21. §. fin. Coler. p. 1. decis. 203. n. 21. Magnif. Dn. Richter. d. sect. 3. membr. 1. n. 108. ita ut quilibet, dummodo non sit Clericus, aut speciali lege prohibeatur, easdem licitè hodiernis moribus petere queat, eadem plane ratione, quâ plebejæ mulieres Geradam, Wesenb. in not. ad Schneidovv. d. tit. Rubr. de success. inter vir. & ux. n. 56. lit. R. nisi quod hæ respectu cognationis, illi verò agnationis intuitu hoc jure utantur. Gl. in Weichbild. art. 25. Kotschük. d. Tr. art. 23. n. 2. & 12. Goldbeck. d. Tr. cap. 5. tit. de success. cognat. transvers. n. 23. pag. 142. Coler. de Process. Execut. p. 1. cap. 3. n. 257. Berlich. p. 3. Conclus. 17. n. 23. & 24.*

Sectio Secunda.

PRogrediendum jam ulterius, & quænam res sub Heergewetz appellacione veniant, contemplandum. Easdem verò exprimere conantur textus non adeò concordés in Landrecht. lib. 1. art. 22. & Weichbild. art. 25. & Gl. in Lehnrecht. cap. 56. n. 8. Et ex prononciatu quidem Superiorum Saxonix Dicasteriorum, quæ in d. art. 25. Weichb. recensentur, in Heergewetz tam communiter computantur. Goldbeck. d. cap. 5. Tit. de spec.

quas

quas uxor. Gerad. n. 4. Coler. d. decis. 203. n. 8. Schneidvv. d. tit. Rubr. de success. inter vir. & ux. n. 53. Ambros. Schurer. Tr. de success. ab intest. Tit. 4. pag. 27. Magnif. Dn. Richter. d. sect. 1. membr. 1. n. 56. Dn. Carpz. lib. 1. tit. 9. Resp. 96. n. 4. Verum, cum Statuta & consuetudines locales merito ubivis ad ungvem & literam sint observandæ, Baldbeck. d. Tr. cap. 2. num. 15. & seqq. Webner. Obs. Pract. verbo: Gewohnheit. pag. 229. Job. Köppen. Decad. 1. quest. enucl. 7. n. 39. & 82. Dn. Richter. Tr. de jure ac privileg. credit. cap. 2. membr. 1. n. 18. dum juri communi & generali Provincie consuetudini derogant, §. jus autem. 1. Inst. de I. N. G. & C. Nicol. Honthem. de fide instrument. cap. 7. num. 16. & seq. Hartm. Pistor. lib. 1. quest. 32. n. 6. ac illius vicem, ubi in viridi conservantur observantia, suppleant ac obtinent, §. sine scripto. 9. Inst. d. tit. 1. de quibus 32. ff. de legib. Andr. Fachin p. 1. controvers. jur. lib. 2. cap. 101. adeoque vel ipsos extraneos ibidem subsistentes ligant; Rutger. Rulant. de Commiss. p. 2. lib. 5. cap. 5. n. 14. Ex statutorum autem mira discrepantia etiam res illæ multimodè variare soleant, ac modo majore, modo minore numero tradantur, Dn. Hahn. ad Wesenb. ff. de supellect. leg. n. 4. verb. Gerada. pag. 443. Dn. Carpz. d. Resp. 96. n. 2. vix unquam certæ regulæ includi poterunt. Hinc Dresdæ vigore cap. 8. §. zum Heergeräthe. 1. pag. 31. Statutorum a Serenissimo Electore Johanne Georgio II. clementissimè d. 1. Martii. A. 1660. confirmatorum pertinet ad Heergewettam des Mannes Pferd gesattelt und gezaumet/ sein Schwerdt oder Degen/ sein bester Harnisch/ welchen Er gehabt zu seinem Leibe mit aller zugehör/ dofern er nicht zum Hause verordnet/ ein Armbrust mit aller Zugehörung / seine tägliche Kleider / ein Ober und Unterbette nechst dem besten/ ein Hauptküssen/ zwey Seilach oder Bettlicher/ ein Tischtuch/ ein Messing oder Kupffern Becken/ eine zieneerne Schüssel/ eine Handqueien / und ein Kessel oder Sisehtiegel. Jure vero Weichbündi Cizensis Statutario, à Julio Episcopo A. 1562. gratiose confirmato, longius illinc receditur; utpote quod art. 16. Tit. vom Heergewette. solummodo postulat. daß mann dem nechsten Schwermagen/ aut eo deficiente, dem Rathe in den gemeinen Beutel/ per art. 27. allein des Mannes tägliche Kleider/ nemlich einen Hoel / Hosen / und Wammes folgen / und den auffgesetzten Har-

Harnisch bey dem Hause bleiben lassen solle. Alibi porrò, cū primis in Westphalia ac Misnia quibusdam locis illæ contrariâ ratione, immane quantum! augentur, ut præter optimum equum ac singula vestimentorum, armorumque, quæ defunctus possedit, genera in numerum quoque veniant armillæ, phialæ, lagenæ, risci, sicilicæ itidem, atque, si vita functus manuariam exercuerit, præcipua instrumenta ejus mechanica. Quin & annulum pronubum in earum computum alicubi cessisse memini. Quam Civium luxuriam Rustici etiam compluribus in locis strenuè & pari gressu sunt secuti, quippe qui recensitâ in art. 22. lib. 1. Landrecht. vulgari Heergewettâ non contenti etiam hastas, secures, bombardas, tribulas ferreas, plastrum ab optimo secundum, helcia, catenas, sufflamina & alia quædam ferramenta & ad agriculturam quadantenus necessaria instrumenta petere haut vereantur. Quapropter cum res usibus expeditionem molientium destinatæ, & præprimis res mulierum Geradicæ insaturabili avaritiâ ac turpilucris cupidâ hominum astutiâ in immensum non nunquam adauctæ legitimis etiam hæredibus ac creditoribus defuncti visendum multoties pepererint incommodum, variisque litibus & ancipitibus certaminibus benignas præbuerint cunas, hautquaquam mirandum, si in pluribus jure Saxonum utentibus Provinciis vel prorsus non susceptæ, vel certè gravibus de causis exesse postea justæ fuerint. Testatur Ducatus Lunæburgicus, ex quo profligatæ per Illustrissimi Ducis Christiani Ordinationem Politicam Tit. 26. verb. daß hinführo in unsern Fürstenthümen und angehörigen Graff- und Herrschafften durchaus kein Heergewette/ Frauen Gerâthe oder Rüstheil gezogen werden sol. Testatur Ducatus Wolferbytanus & Calenbergicus, ex quibus penitus explosæ per peculiarem Illustrissimi Ducis Friderici Ulrichi Constitutionem sub dato Wolfenbüttel am 8. Julii An. 1625. ibi. So haben wir vor nützlich geachtet / das Heergewette und Gerâde neben dem Rüstheil durchaus abzuschaffen: Inmassen wir es hiermit / unsern getreuen Unterthanen allein zu gute und Aufnahm abgeschaffet. vid. Dn. Hahn. ad Wesenb. ff. de donat. inter vir. & ux. num. 5. verb. ego malim indistinctè. pag. 256. & seq. Testatur
Duca-

Ducatus Vinariensis, *Magnif. Dn. Richter de success. ab intest. sect. 1. membr. 1. n. 60.* Northusa. *Dn. Job. Titius, Tr. von erörterten Succession und Erbfällen. pag. 11.* Sangerhusa, *Volckman, part. 4. cap. 27. n. 25.* adeoque major pars Thuringiæ & loca quædam in ipsa Misnia, in quibus communi voto abrogatæ in desuetudinem abierunt.

Sectio Tertia.

Quantum verò ab invicem distent Heergewetta & res illæ, quæ vulgò der Heerpsüchl sive culcitra & lectulus militaris indigitantur, & marito plerumque ab uxoris præmortuæ Cognata plenam Geradam capiente, vel mariti prædefuncti Agnato proximo ab uxore superstitite & quidem reverentiæ ac honestatis causa relinqui assolent, *Kotschüs, d. art. 22. n. 4. & 5. Goldbeck, d. cap. 5. Tit. de specieb. quas ux. Gerad. n. 15. Coler. p. 1. decis. 60. n. 43. & 51.* inde patescit, quod tanquam pars & totum differant. *Goldbeck, d. tit. n. 3.* Culcitram enim militarem Heergewettæ inesse, satis dilucidè indicat *Text. art. 25. Weichb. ubi, quænam species sub ejus appellatione sint accipiendæ, declaratur, atque majoris perspicuitatis gratiâ à cæteris per Parenthesin segregantur.* Verba sunt: *Und ein Heerpsüchl (das ist / ein Bette / ein Küssen / und zwey Leilache /) ein Becken. &c. vid. Goldbeck, d. n. 35. & seqq.* ubi iis, qui præter dictas species alias etiam culcitræ militari annumerant, pluribus respondet.

CAPUT SECUNDUM.

Sectio Prima.

His hic dicendum porrò de Transmittentibus Heergewettam. Qui verò illi esse debeant, non obscure colligi potest ex verbis expressis in *Landrecht. lib. 1. art. 27. §. ein ieglich Mann.* manifestum reddentibus, quod solum masculi Nobiles, sive qui Patre Avoque milite sunt geniti, eandem ad proximos Agnatos transmittant; *Coler. p. 1. decis. 42. n. 3. Reinhard. p. 1. differ. 28.* reliqui verò plebeji & militari cingulo carentes tantummodò hæreditaria relinquunt. *Goldbeck, d. tit. n. 8. Kotschüs, d. art. 22. n. 13. & seqq. & art. 29. n. 34. & 35.* Veruntamen cum longo usu confirmata consuetudo introduxerit, ut ubivis ferè in hisce Provinciis etiam inter rusticos & plebejos hodiernis moribus

B

ribus

ribus licite frequentetur; *Magnif. Dn. Carpz. p. 3. Const. 38. def. 24. n. 5. & seq.* Nihil ob stare putamus, quo minus dicamus, omnes omnino Nobiles & plebejos, nullâ ætatis, ordinis ac conditionis habitâ differentiâ, relinquere & ad agnationis proximitate junctos transmittere posse Heergewettam certam, eamque unicam tantum, etiamsi quis multa in diversisque locis sita bona possederit, *Dn. Carpz. lib. 1. tit. 9. Resp. 96. n. 17. ac, dum vixit, plures Heergewettas adeptus fuerit. Volckman. p. 4. cap. 27. n. 21.* ut tamen seculares existant, necessario requirimus. Clericos enim excipi, & quamvis loco Heergewettæ ad Geradam maternam alioquin admittantur, *Kotschük. d. Tr. art. 14. n. 13. & seqq.* præter res hæreditarias nullas alias relinquere testantur clara verba *art. 5. lib. 1. Landrecht. ibi.* denn es wird alles zu Erbe geschlagen / was er nach sich verlässet. *Volckman. d. cap. 27. n. 5. Goldbeck. d. tit. n. 12. Dn. Carpz. lib. 1. Jurisprudenz. Consist. tit. 11. def. 180. n. 5. & seq.* Id quod etiamnum obtinet, atque ita Scabios Lipsienses pronunciaſſe: Wo euer Vater Seel. euren Bericht nach ein Priester und Diener göttliches Wortes gewesen; So haben seine nechste Schwertmagen nach seinem Tode sein Heergewette zusehern. asserit *Volckman. d. n. 5. Tantum de Transmittentibus. Progrediendum nunc ad acquirentes Heergewettam.*

Sectio Secunda.

UT autem alias in Successionibus ab intestato hæredes domestici sive Descendentes, omni agnationis, emancipationis ac sexus differentia per Justinianeam *Novell. 118.* remotâ, merito optimo primum locum obtinent, *§. 1. & 2. Inst. de hered. que ab intest.* *Leopold. Hakelman. disp. 18. th. 2. Helfr. Ullr. Hunnius. ad Inst. disp. 12. th. 5. & seqq. Lud. Fachs. diff. 21. vocati ad eum naturali quadam ratione ac communi parentum voto, l. cum ratio. 7. pr. ff. de bon. damnat. l. nihil interest. 50. §. 2. ff. de bon. libert. l. 7. §. fin. ff. si tab. testam. nulla ext. l. de emancipatis. 13. §. 2. C. de legit. hered. Job. Köppen. Senior. Consil. v. n. 45. adeo ut vivente etiamnum patre domini quodammodo paternorum bonorum dicantur, §. sui autem. 2. Inst. de hered. qualit. & differ. l. ult. ff. de bon. damnat. l. in suis. 11. ff. de lib. & posthum. Coler. p. 1. decis. 33. n. 25. Köppen. Jun. Decad. 2. quest. Enucleat. 5. num. 6. ac omnes tum*

ascen-

ascendentes tum collaterales consanguineos alios excludant. Schurer. de success. ab intest. Tit. 8. ampliat. 6. pag. 64. Schneidvv. d. tit. Rubr. de primo ord. succed. n. 1. Dn. Richter. de success. ab intest. Sect. 1. membr. 1. n. 1. & seq. Sic & in successione Heergewettica lubentes iisdem primam causam deferimus, observata tamen Sexus discrepantiâ. Hakelman. d. th. 2. lit. D. Quemadmodum enim Jure Feudalitam communi quam Saxonico descenduntium hæredum sive liberorum appellatione soli filii, eorumque nepotes & cæteri per lineam masculinam perpetuo ordine se invicem tangentes; non autem filix aut ex filiabus nepotes neptesve comprehenduntur: Georg. Schulz. in Synops. Inst. de primo ord. succed. lit. B. pag. 192. Helfr. Ullr. Hunnius. disp. Feud. 7. th. 1. & seqq. Hakelman. d. disp. 18. th. 8. lit. C. Andr. Gail. lib. 2. obs. 159. n. 1. Andr. Fachin. p. 1. Controvers. jur. lib. 4. cap. 21. Schurer. d. Tr. tit. 9. §. in usu sive jure Feudali. pag. 95. Ita & hic usu venit. Namque cum Res Expeditoriae sint introductæ ad exemplum Utensilium; Berlich. p. 3. conclus. 17. n. 24. Hæc autem à solis fœminis relicta hautquaquam ad masculos, sed ad fœminas & quidem eas tantummodo, quæ defunctæ mulieri per lineam fœmininam sunt conjunctæ, transferantur, cæteris ex linea masculina descendentibus & maribus universis (excepto filio Clerico, qui vel solus vel cum sororibus æqualiter in Geradâ maternâ succedit. Landrecht. lib. 1. art. 5. §. der Pfaff nimmt gleichen theil) usque eo exclusis, ut etiam, si fœminæ, mulieri præmortuæ dicto modo connexæ, nullæ extent, bona hæc ad Fiscum potius devolvantur: adeoque in eorundem successione nulla prorsus ducatur Agnationis ratio, sed eâ penitus sublatâ cognatio solum in considerationem veniat per text. express. in art. 27. lib. 1. Landrecht. verb. ein iedlich Weib. Gl. in Weichbild. art. 23. Kotschütz. de Dotalit. art. 14. n. 1. & 6. Matth. Coler. p. 1. decis. 12. n. 55. & decis. 42. n. 2. & de Process. Execut. p. 1. cap. 3. n. 257. Hartm. Pistor. lib. 1. quest. 31. & seqq. Schneidvv. d. Tit. Rubr. de success. inter vir. & ux. n. 31. & 57. Goldbeck. d. Tr. cap. 9. n. 57. Magnif. Dn. Richter. d. membr. 1. n. 60. & seqq. Sic res Heergewetticæ vicissim ad solos masculos per lineam masculinam conjunctos tantum transmittuntur; consimili planè modo sexu sequiore & ex eo

descendentibus tam masculis quam foemellis in tantum exclu-
fis, ut res istæ deficientibus, qui demortuo ex linea masculina
junguntur, Fisco illicò applicentur ac pari ratione non cogna-
tio, sed sola agnatio consideretur. Landrecht. lib. 3. art. 15. ibi. der
sol. von Schwert haben darzu geböhren seyn. & Gl. Weichbild. art.
27. n. 2. Rotschük. d. Tr. art. 22. n. 13. & 19. & art. 23. n. 2. & 12. Co-
ler. p. 1. decis. 203. n. 11. & d. cap. 3. n. 257. Matth. Berlich. p. 3. con-
clus. 24. n. 5. Magnif. Dn. Carpz. p. 3. Const. 38. def. 23. n. 3. & seqq.
Suadente hoc parificatione rerum Expeditoriarum & Utenfi-
lium. Quapropter solos filios hic nomine Descendentium a-
gnoscamus, eosque in infinitum sive primi, sive secundi, sive ul-
terioris sint gradus, ad perceptionem vocamus. Ex illis autem
speciebus, quas enumerat Schneidvv. d. t. Rubr. de primo ord. suc-
ced. n. 5. & ad pr. Inst. de adopt. n. 4. solum admittimus Legitimos
& naturales simul, die ehelich geböhrene Söhne/ qui scilicet ex ju-
stis nuptiis sive legitimo matrimonio provenerunt, pr. Inst. de
patr. potest. l. filium. 6. ff. de his qui sunt sui, & c. Köppen. Decad. 1.
quest. Enuclat. 7. n. 40. Ita tamen, ut, si unicu tantum filius exi-
stat, ille universam Heergewettam solus capiat: Coler. d. decis.
203. n. 14. Sin duo, eandem in partes æquales dividat senior, aut
eo refragante iudex; junior autem eligat: Rotschük. d. art. 23. n.
7. & 8. Sin autem plures, singuli succedant in eadem per for-
tem pro numero capitum dispartitâ æqualiter, excepto solo
gladio, quem Senior perpetuo præcipuum habet per Text. §. fin.
art. 22. lib. 1. Landrecht. ibi. der Elteste nimmi das Schwert zu vor.
& Text. art. 26. Weichbild. in fine. Rotschük. d. art. 22. n. 8. & art.
23. n. 4. Zobel. part. 2. differ. 11. n. 1. Coler. d. decis. 203. n. 12. & 13. &
p. 2. decis. 262. n. 1. & 5. Dn. Carpz. p. 3. Const. 38. def. 31. n. 1. & seqq.
Dn. Richter. d. Tr. sect. 3. membr. 1. n. 108. pag. 313. In recompen-
sationem scilicet laborum, quod in bellis obeundis onus militiæ
præcipuè sustineat, Dn. Carpz. d. l. n. 3. ac minorennium fratrum
tutelam subire necesse habeat, Gl. ad art. 23. lib. 1. Landrecht. cum
nemo operas suas gratis locare teneatur. Rotschük. d. art. 22. n.
20. & art. 23. n. 5. Idemque in filiis etiam Carnificum procedere,
Juris Consulti Helmstädienses M. Jul. 1642. M. R. zu Weissenfels
responderunt: daß dem Sohn von den hinterlassenen Richtschwer-
tern

vern nicht mehr als eines / und zwar das beste / zum Heergeräthe ge-
höhre. &c. *Magnif. Dn. Richter. d. Tr. sect. 1. membr. 1. n. 56. pag. 134.*
Balthus tamen, das Wehrenehene / *illi non est accensendus*
per ea, quæ tradit Dn. Carpz. lib. 1. tit. 9. Resp. 96. n. 13. Et prædi-
ctæ assertioni non officit textus in pr. art. 23. lib. 1. Landrecht. ubi.
Wo die Söhne binnen ihren Jahren sind / ihr eltester ebenbürtiger
Schwertmage nimmt das Heergeräthe alles zu sich, quippe qui de
casu existentium liberorum defuncti adhuc impuberum loqui-
tur; quorum Senior, cum legitimus alias sit tutor, *pr. & §. 1. Inst.*
de legit. agnat. tut. Schneidvv. ibid. n. 12. Kotschüs. d. Tr. art. 29. n. 31.
res Expeditorias interea ad se non jure domini, sed custodia
saltem causa transfert, restiturus easdem pupillis, quando ad
annos majorænitatis pervenerint, *Matth. Coler. de Process. Exec.*
p. 1. cap. 3. n. 257. Dicitur verò modum observari dicimus, si filii
primi gradus solum existant. Si etenim Nepotes vel alios De-
scendentes simul concurrere contingat, tunc in infinitum cum
filiis in stirpes admittuntur, *§. cum filius. 6. Inst. de hered. quæ ab*
intest. Landrecht. lib. 1. art. 5. in pr. Schneidvv. d. tit. Rubr. de success.
fil. natur. & leg. n. 12. Dn. Richter. d. membr. 1. n. 102. eamque par-
tem, quam parens præ defunctus alioqui, si supervixisset, nactus
esset, consequuntur. *Landrecht. d. art. 5. Goldbeck. d. cap. 5. Tit. de*
success. cognat. descend. n. 2. adeò ut jure repræsentationis gladium
quoque eos habere præcipuum testetur *Magnif. Dn. Carpz. d.*
Const. 38. def. 36. n. 4. Legitimis hisce & naturalibus simul non
immeritò connumeramus Legitimos & quidem per subsequen-
tum matrimonium, die geehligten Söhne / qui à quibusdam
Mantelfinder appellantur. Cum enim isti pro veris, justis ac le-
gitimis liberis omninò habeantur, nec quicquam ab iis, qui ex
justo matrimonio sunt procreati, differre censeantur, ac perin-
de atque illi, siue sint soli, siue cum iis concurrant, in Feudis et-
iam succedere queant; *§. 2. vers. nec non eos. Inst. de hered. quæ ab*
intest. Schneidvv. ibid. Rubr. de success. fil. legit. & nat. n. 9. & seqq.
Hakelman. d. diss. 18. tb. 11. Philip. Matthæi. diss. 17. tb. 33. & 36. Fa-
chin. p. 1. Controvers. jur. lib. 4. cap. 54. & p. 2. lib. 10. cap. 71. Gail.
lib. 2. obs. 141. Georg. Beati. d. p. 2. tit. 12. cap. 6. 8. & 9. & tit. 15. cap.
27. & seqq. Forster. de success. lib. 6. cap. 28. n. 1. & cap. 29. n. 11. vi

scilicet matrimonii, quod omnia priora vitia tollit & purgat, c.
Tanta. extr. qui filii sint legit. non videmus, quâ ratione hinc
commode excludi possint. Secus se res habet cum legitimatis
per Rescriptum Principis aut cujusvis alius, cui potestas illa à
Principe fuit concessa; quos, cum Naturalibus & legitimis ex-
tantibus nec jus vere legitimorum habeant, *Fachin. p. 1. lib. 6. c. 1.*
nec Patri, multo minus consanguineis paternis reliquis succe-
dant, *Schneidvv. d. n. 9. Magnif. Dn. Richter. d. sect. 1. membr. 2.*
n. 11. nec ad Feuda regulariter admittantur, *Gail. lib. 2. obs. 140. n.*
8. Schurer. tit. 9. §. 7. pag. 113. Dn. Richter. d. l. n. 12. penitus exclu-
sos volumus perinde atque Spirituales, Adoptivos, Naturales,
Spurios, ex coitu damnato natos & ceteros, quocunque nomi-
ne etiam indigentur, illegitimos in infinitum omnes. Quibus
affociandum putamus filium Clericum, non quidem ob natales
illegitimos, sed assumptæ rasuræ ac benedictionis Sacerdotalis
causa. Quandoquidem enim Heergewettam percepturi ad mi-
nimum de Statu seculari esse debent; Clerici autem nullas res
Expeditorias ad agnatos transmittant, sed id omne hereditariū
censeatur, quicquid etiam post obitum relinquunt; *Sandrecht.*
lib. 1. art. 5. ideoque nec capaces istarum rerum existimantur.
Dn. Carpz. lib. 1. Jurisprud. Consist. tit. 11. def. 180. n. 7. Eamque ob
causam à JCrts Lipsiensibus pronunciatum: daß ihr als ein Prie-
ster/ nach Verordnung Sächs. Rechte/euers verstorbenen Vunders
Heergeräthe zunehmen nicht befugt. testatur *Volckman. p. 4. cap. 27.*
n. 7. Propter rationem tamen, quam affert *Gl. ad art. 57. Weich-*
bild/ & Gl. ad d. art. 5. lib. 1. Sandrecht, admittuntur ad Geradam,
eamque maternam solum. *d. art. 5. §. der Pfaff nimmt gleichen*
Theil. ibique Gl. lit. L. Rotschütz. d. Tr. art. 14. n. 13. & seqq. Georg. Bea-
ti. p. 2. tit. 13. cap. 5. 9. & 11. Volckman. p. 4. cap. 21. n. 5. & seq. Magnif. Dn.
Richter. d. sect. 1. membr. 1. n. 84 Dn. Carpz. p. 3. Const. 38. def. 38 & 39. Id
quod etiamnum hodie, quicquid in contrarium statuatur *Matth.*
Berlich. p. 3. conclus. 39. n. 69. ad nostros quoq; Sacerdotes ac Mini-
stros Ecclesiæ Evangelicos extendendum, qui, cum pariter in-
capaces Heergewettæ habeantur, ad Geradam maternam ni-
hilominus admittuntur. *Goldbeck. d. cap. 5. Tit. de success. cognat. de-*
scend. n. 17. Dn. Richter. d. l. n. 85. pag. 174. Notare hic libet, quod et-
iam

iam si dicta res Heergewettica non hæreditario, sed familiae ratione atque ex speciali Juris Saxonici dispositione deferantur, & Agnatis, licet defuncto in reliquis bonis non existant hæredes, cedant, nihil tamen obstat, quo minus Filiis una cum cæteris ex defuncti parentis substantia acquisitis bonis in Legitimam imputari debeant. *Andr. Rauchbar. p. 2. quest. 17. n. 28. Berlich. p. 3. concl. 17. n. 23. & 24. Dn. Carpz. p. 3. Const. 11. def. 9. n. 5.* Cum enim Filiabus Gerada in legitimam maternam imputetur; *Augusti Elect. Const. 11 p. 3. ibique Dan. Moller. n. 6. Rauchbar. d. quest. 17. n. 23. & seq. Wesenb. in notis ad Schneidvv. §. sed hæc ita. 3. Inst. de inoff. testam. n. 8. lit. E. Berlich. d. conclus. 17. n. 10. & seqq.* Non est, unde filii pinguiore jure gaudere queant, cum quod de uno horum statuitur, alteri quoque tribui necesse habeatur. *Schneidvv. §. sed non usque 3. n. 6. Inst. de legat.* Quibus etiam Jctos Wittebergenses subscripsisse & M. Octobri: 1618, ad requisitum M. S. daß das Heergewette/ gleich der Gerade/ in die legitimam billich gerechnet werde/ respondisse testatur *Matth. Berlich. d. concl. 17. n. 23.*

Sectio Tertia.

Deficiente omni in universum Descendentium serie, Ascendentes se offerunt, quos ratio commiserationis, ut scilicet aliquod propter amissos liberos habeant solamen, admittendos suadet. *l. scripto. 7. ff. si tab. nulla testam. ext. l. 15. pr. ff. de inoff. test. l. ult. C. commun. de success. Schneidvv. ad Tit. Inst. de hered. qua ab intest. Rubr. de secundo ord. succed. n. 2. Hakelman. d. disp. 18. th. 35. lit. A. Schurer. d. Tr. tit. 10. in pr. Magnif. Dn. Carpz. p. 3. Const. 17. def. 8. n. 4.* Quantumvis autem non nesciamus, Ascendentium sive Parentum nomine tam patrem quam matrem ac cæteros utriusque sexus majores intelligi per *l. quique. 4. §. 2. ff. de in jus voc. l. appellatione. 51. ff. de V. S. Schulz in Synopsi Inst. de hered. qua ab intest. Rubr. de secundo ord. succed. pag. 222.* Patrem tamen avumque paternum & reliquos recta serie in infinitum usque se tangentes masculos, Ascendentium appellatione solummodo dignari; matrem verò non secus atque olim tam jure Civili, §. 3. vers. pater verò. *Inst. de Scro Terryll. l. si ve ingenua. 2. §. 15. ff. eod. l. in successione. 2. C. eod. quam Saxonico, Landrecht/ lib. 1. art. 17. ibi: sein Vater nimmt sein Erbe. Schurer. cit. n. §. jus Saxonum. n. 3. pag. 177. Schneidvv. d. Rubr. n. 8. & 10.*

Matth.

Matth. Berlich. p. 3. conclus. 23. n. 1. & 2. ab hac successione etiam
 procul facessere jubet specialis dispositio juris, quæ agnationem
 sexumque potiore tantum in considerationem trahit. Cum
 verò Pater & filius pro Correlativis, quorum eadem esse solet na-
 tura, habeantur, ac exinde tot parentum, quot filiorum, species
 inveniuntur, *Schneidvv. d. Rubr. n. 6.* ea propter pari modo solum
 Patrem naturalem & simul legitimum, quemque justæ nuptiæ
 nobis demonstrant, *arg. pr. & § fin. Inst. de patr. potest. § si adversus.*
12. Inst. de nupt. l. quia semper. 5. ff. de injus voc. aut illo jam tum reb;
 humanis exempto avum paternum ad successionem Heergewet-
 tæ, fratribus ac Collateralibus agnatis omnibus ac singulis
 exclusis, *arg. text. d. art. 17. lib. 1. Landrecht. Sentent. post Reichbild.*
Tit. Groß Eltern sind näher Erben nehmen den Schwestern und
Brüder. Schneidvv. d. Rubr. n. 34. & 35. Dn. Richter. d. Tr. sect. 2. memb.
1. n. 23. Dn. Carpz. p. 3. Const. 17. def. 6. n. 2. vocamus. Parentes tamen
 filiorum per subsecutum matrimonium legitimorum quo mi-
 nus eodem jure, quo illi in bonis paternis alias potiuntur, *arg. l.*
penult. C. de legit. hered. vicissim utantur, nulli obstant. Cæte-
 ros autem, quocunque etiam nomine appellandi veniant, cum
 alioquin ad illegitimos liberos ab intestato nec bona hæredita-
 ria, neque Heergewettam transmittant, ac successionum jura
 hoc in casu nihilominus reciproca esse debeant, penitus remo-
 tos exesse jubemus.

Sectio Quarta.

DEfectum tandem Ascendentium supplemus successione
 Transversalium sive Collateralium. *Novell. 118. c. 3. Schneidvv.*
d. tit. Rubr. de tert. ord. succed. n. 1. Philipp. Matthæi. d. disp. 17. th. 84. &
87. Hakelman. d. disp. 18. th. 17. lit. A. Berlich. p. 3. Conclus. 24. n. 84. &
seqq. Licet autem eorum nomine cæteroqui non fratres & so-
 rores, ex iisque prognati solum, sed verò omnes ex latere sive
 transverso cognati & sanguine juncti, cujuscunque etiam gra-
 dus ac sexus sint, indigentur; *Schulz. d. tit. Rubr. de tert. ord. suc-*
ced. pag. 230. Solos tamen agnatos vel legitimos & sanguine ex
 justis nuptiis proveniente nobis connexos, *l. intestati. §. consan-*
guineos 10. ff. de suis & legit. vel per matrimonium subsecu. um le-
gitimatos, Schneidvv. d. Rubr. n. 5. procul per dispositionem *textus*
art.

*art. 15. lib. 3. Sandrecht. remotâ cognatione ac muliebri sexu, hic non
fecus atque de jure Feudali, Schulz. d. Rubr. lit. B. pag. 230. Hartm.
Pistor. lib. 2. quest. 43. n. 13. Matth. Coler. p. 1. decis. 49. n. 3. agnoscimus,
ac proinde, cum matris conjunctio nihil patrocinetur, neque du-
plicitas vinculi quicquam suffragetur, Lud. Fachs. diff. 26. Reinbard.
p. 1. diff. 33. Hartm. Pistor. lib. 1. quest. 33. n. 22. & seqq. Coler. p. 2. decis. 262. n.
1. & 2. Dn. Richter. d. Tr. sect. 3. membr. 1. n. 110. & membr. 4. n. 21. Dn. Carpz.
p. 2. Const. 14. def. 57. n. 3. & p. 3. Const. 38. def. 37. n. 2. & seqq. eosdem in-
distinguit, sive sint ἀμφιγαλῆς, h. e. utrinque conjuncti, von beyden
Banden oder voller Geburt / sive ἐπεργαλῆς ac ex uno latere conne-
xi, tum modo ὁμοπαῖτεροι & ἀυθόμαιμοι existant, (ὁμογάστορες enim &
uterini saltem hic plane rejiciuntur. Dn. Richter. d. membr. 1. n. 110. pag.
315.) ad dictam Expeditoriarum successionem admittimus. Nam
cum Expeditoria & Utenfilia quadam juris æqualitate mutuò sibi
respondeant, Gl. ad d. art. 15. lib. 3. Sandrecht. Goldbeck. d. cap. 5. Tit. de
success. cognat. Transvers. n. 23. Coler. d. cap. 3. n. 257. Dan. Moller. lib. 2. se-
mestr. cap. 5. Magnif. Dn. Carpz. d. Const. 38. def. 37. n. 1. adeò ut argumen-
tum ab Expeditoriis ad Geradam & contra admodum frequens &
probabile desumatur; Goldbeck. d. tit. n. 49. Berlich. p. 3. conclus. 17. n.
23. In perceptione autem Geradæ, quæ, uti dictum, ad solas femi-
nas transmittitur, uterina æquo jure cum utrinque conjunctis so-
roribus succedat, ac tum Sorori consanguineæ, tum etiam utrinq;
connexarum filiabus viam intercludat: Goldbeck. d. l. n. 17. & seqq.
Hartm. Pistor. d. l. n. 28. Schurer. d. Tr. tit. 13 §. de jure Sax. n. 2. vers. sic et-
iam in Utenfilibus. pag. 221. Dn. Richter. d. sect. 3. membr. 1. n. 116. Insuperq;
clari juris existat, quod in iis successionum casibus, qui solam agna-
tionem consideratam volunt, frater ex latere Patris tantum simul
cum fratribus utrinque conjunctis succedat. Köppen. d. consil. 1. n. 63.
Merito fratrem consanguineum admittendum putamus, ita qui-
dem, ut si senior existat, etiam gladium ob rationes superius addu-
ctas præcipuum capiat, Matth. Coler. d. cap. 3. n. 257. in reliquis verò
cum Germanis jure gaudeat æquali, Jacob. Schultes. in addit. ad Not-
schütz. d. art. 23. n. 15. imò suum quoque ex fratre utrinque conjuncto
nepotem penitus excludat, Goldbeck. d. l. n. 22. quandoquidem jus
repræsentationis aliàs etiam de jure Saxonico. per text. Sandrecht.
lib. 1. art. 3. sub fin. in collateralibus planè cessare dicatur, Köppen. d.*

consil.

G

Consil.

*Consil. l. n. 18. Schneidvv. d. Rubr. n. 15. Schurer. d. n. 2. vers. nam jus repræ-
sentationis. pag. 220. Dn. Richter. d. Tr. sect. 1. membr. 1. n. 150. ac ea pro-
pter, quo propinquior quis sit defuncto agnatus, eo proximior
hæres illius existat. Schurer. d. Tr. tit. 7. reg. gen. 2. pag. 42. Illi tamen,
qui in pari proximitatis gradu sunt constituti, simul pariter succe-
dant. Landrecht. lib. 1. art. 17. ibi. wenn sich aber ein Erbe. Schurer. d. tit.
7. reg. gen. 3. Schneidvv. d. l. n. 14. Kotschük. d. Tr. art. 14. n. 7. Magnif. Dn.
Richter. d. sect. 3. membr. 4. n. 6. Cum eadem eorundem debeat esse
conditio. Coler. p. 1. decis. 61. n. 42. Ad quem usque gradum autem suc-
cessio Transversalium extendi debeat, inter Dd. non convenit. Et
quamvis de jure communi, §. ult. Inst. de success. cognat. eumque se-
cuti decimum præfigant, Schurer. tit. 12. reg. spec. 3. pag. 182. Jus vero
Saxonicum septimum saltem statuatur, Landrecht. lib. 1. art. 3. verb. die
Sipp endet sich im siebenden Glied. ac hoc ipsum sibi invicem haut
contrariari assertum eat Schneidvv. d. l. n. 38. & 39. Eidem autem con-
trarius Schurer. tit. 13. §. de jure Sax. n. 1. vers. constat igitur. pag. 219. hanc
conciliationem graduum haut procedere posse dicat, ac sequenti
tit. 18. §. de jure Sax. n. 2. vers. si nullus adest. pag. 303. statuatur, septimum
gradum in successione Expositoriarum non esse excedendum;
Nos nihilominus, quandoquidem Heergewetta non hæreditario
sed agnationis singulari jure & in familiæ honorem defertur, in
longissimo etiam gradu constitutos, arg. §. ceterum. 3. Inst. de legit. a-
gnat. success. l. 2. §. agnati. 1. ff. de suis & legit. hered. imò in infinitum o-
mnes, tum modo agnationem & propinquitatem suam sufficienter
probare queant, admittendos existimamus. Wesenb. in not. ad
Schneidvv. d. n. 39. lit. O. Hakelman. d. disp. 18. tb. 19. lit. E. & F. Helfr. Ullr.
Hunn. ad Inst. disp. 12. tb. 24. Schulz. d. tit. Rubr. de success. Transvers. na-
tur. & leg. §. denique quando. lit. L. pag. 233. & 249. Et quod ita secun-
dum text. Landrecht. lib. 1. art. 19. Lipsienses pronunciarint, vel invitus
fatetur Schurer. d. tit. 13. §. de jure Sax. n. 1. in fine. Enumeratis autem
hisce & κατὰ γένεσιν sive proximitatis ac sanguinis jure ad suc-
cessionem admittendis ordinibus post trigesimum statim à morte
defuncti exhibenda est Heergewetta, ex statuto tamen ac consue-
tudine istius loci, ubi domicilium suum fixerat, non autem ubi de-
cesserat demortuus, Coler. p. 1. decis. 60. n. 53. Magnif. Dn. Richter. d. Tr.
in proem. n. 19. nec absque rationabili causa deneganda ejus præ-
statio.*

Ratio. Si enim vidua vel hæredes ob id in iudicio conveniantur, procul dubio contumaciam multâ arbitrariâ luere cogentur, Sandrecht. lib. 3. art. 15 § wer Heergewette. ibi. er muß gewette und Busse geben. Kotschük. d. art. 23. n. 11. non secus atque Agnatus, qui Heergewettam propria autoritate ante diem trigessimum apprehendit. Coler p. 1. decis. 155. n. 4. Magnif. Dn. Carpz. p. 3. Const. 38. def. 33. n. 11. Cum hæredes ante illud tempus molestia affici hautquaquam debeant. Kotschük. d. Tr. art. 15. n. 1. & art. 26. n. 73. Reinhard. p. 1. differ. 43. Dn. Carpz. p. 2. Const. 3. def. 12. n. 2.

Sectio Quinta.

Cum hic, non secus ac in Feudis, Schulz. d. tit. Rubr. de success. conj. lit. A. nulla sit observanda ac concedenda Successio uxoris, quæ alias ex edicto l. un. C. unde vir. & ux. admittenda est. Schurer. d. Tr. tit. 15. in pr. & ampliat. 2. Subsequitur tandem Successio odiosa Fisci, Hartm. Pistor. lib. 1. quest. 42. n. 34. sive Magistratus, qui legitimis hæredibus in universum deficientibus admittitur, Hakelman. d. disp. 18. th. fin. lit. C. Philipp. Matthæi. d. disp. 17. th. 116. lit. B. & C. Cæterisque nulla lege ad hæreditatem capeñdã vocatis præfertur. Hartm. Pistor. d. quest. 42. n. 26. Ille autem, ut alias vacantia & legitimo possessore destituta bona, l. scire debet. l. vacantia. 4. C. de bon. vacant. l. affinitatis. 7. C. commun. de success. Lud. Fachs. diff. 35. Christoph Zobel. p. 2. diff. 7. n. 1. Dn. Richter. d. Tr. sect. 5. n. 8. & seq. Ita & res Expositorias nullis existentibus agnatis occupat per text. art. 28. lib. 1. Sandrecht. verb. was solches Dings erblosß stierbet/ als Heergeräthe/ daß soll man antworten dem Richter. Weichbild. art. 59. ibique Gl. n. 6. Augustus Elector p. 3. Const. 38. §. do aber keine Erben. Kotschük. de dotal. art. 23. n. 13. Volckman. p. 4. cap. 27. n. 17. & 18. Andr. Rauchbar. p. 2. quest. 19. n. 2. & seq. Matth. Berlich. p. 3. conclus. 51. n. 38. & 39. Dn. Richter d. Tr. sect. 3. membr. 1. n. 112. Dn. Carpz. p. 3. Const. 38. def. 21. n. 4. & p. 3. Prax. Crim. quest. 109. n. 70. perinde ut Geradam quoque Cognatis deficientibus. Kotschük. d. Tr. art. 15. n. 3. & Schultes in addit. ibid. n. 5. Goldbeck d. cap. 5. Tit. de tert. ord. succed. n. 1. & seqq. Schneidvv. d. tit. Rubr. de success. Fisci. n. 17. Dn. Carpz. p. 3. Const. 30. def. 13. n. 9. Et hoc jure etiam Statutario obtinet, prout testatur jus Weichbildi Cizense, d. art. 27. verb. So soll dem Rath in gemeinen Beutel. & Dresdense, d. cap. 8. §. 3. verf. So offt verhalten. ibi. So fället es dem Rath anheim. &c. De Magistratu ta-

men five giudice merum Imperium five supremam Jurisdictionem, non verò hæreditariam five Bassam solum obtinente illud intelligendum venit, *Gl. Lat. ad d. art. 28. lib. 1. Sandrecht. lit. B. Kotschüs. d. art. 15. n. 6. Schneidvv. d. n. 17. Dn. Carpz. d. quest. 109. n. 71.* qui ex earundem lucro patibula, numellas, catastas & id genus alia ad emendandos maleficos in judiciis necessaria instrumenta parare tenentur. *Gl. Lat. ad d. art. 28. lit. B. & Gl. ad art. 59. Weichbild. n. 4. Zobel. p. 2. diff. 7. n. 2. Goldbeck. d. tit. n. 9. Kotschüs. d. l. n. 7. Dan. Moller. p. 3. Const. 38. n. 9.* Ex quò sequitur Judices Paganos die Dorff Schultheiß Expeditorias vacantes sibi acquirere non posse. *vid. Gl. Weichbild. art. 59. n. 4.* Memoratu tamen dignum, in Ducatu Brunsvicensi locisque vicinis hoc in casu olim receptum fuisse, quod ejusmodi judices equum vel bovem defuncti abstulerint; Pastores verò gallum galinaceum, den Hausbahn/ & Aeditui farcimen, eine Bratwurst. *Magnif. Dn. Richter. d. Tr. sect. 5. n. 34. pag. 498.* Quamvis autem superius allegata verba *art. 28. lib. 1. Sandrecht.* generalia videantur; ultra Heergewettas tamen Plebejorum extendenda non sunt. *Zobel. in addit. ad d. art. 28.* Si enim Miles five Nobilis Vasallus nullo Agnato relicto vitâ excedat, ad Feudorum, quæ vivus possederat, Dominos eosdem transmittit. Quorum quilibet, quod in suo Feudo offendit, consequitur. *Zobel. d. l. Schultes in addit. ad Kotschüs. art. 23. n. 6. & 13. Schurer. tit. 18. §. De jure Feud. vers. sic etiam de jure. pag. 300. Matth. Coler. p. 1. decis. 72. n. 11. & 12.* Fiscus five Magistratus tamen ab Aerario Ecclesiastico nonnunquam excluditur. Id quod observatur in oppido Crimmitschau/ ubi Ecclesia ex conventionem singulari, A. C. 1597. coram Commissariis Electoralibus Saxonis in itâ, jus succedendi in Geradâ & Heergewettâ, si forsan agnati cognatæque deficiant, acquisivit. *Magnif. Dn. Carpz. p. 1. decis. 2. n. 25.*

CAPUT TERTIUM.

Solam atque unicam Agnationis proximitatem causam percipiendi Res Expeditorias legitimam præbere, ex præmissis abunde satis apparebit. Restat ut deinceps, quando Agnatus iisdem vel ex parte saltem potiatur, vel in totum privetur, paucis subjiciamus. **I**dipsum verò contingit. I. Si ipse defunctus res quasdam ad Heergewettam ratione Statutorum domicilii sui pertinentes in possessione nunquam habuerit. Tunc enim defectum nec Agnatus exigere

gere potest, nec vidua aut hæreditatis successores resarcire aut pecuniã compensare tenentur. *text. clarus. Landrecht. lib. 1. art. 22. §. was aber das Weib. Rotschük. d. art. 23. n. 1. Coler. p. 1. decis. 203. n. 9. Volckman. p. 4. cap. 27. n. 20. Goldbeck. d. cap. 5. Tit. de spec. quas ux. Gerad. n. 4. Magnif. Dn. Richter. d. Tr. sect. 1. membr. 1. n. 57. Si tamen legitimum Inventarium non confecerint, Dn. Carpz p. 3. Const. 38. def. 32. n. 4. aut præsumatur eosdem quippiam furtim subtraxisse, fraudulenterq; occultasse, Gl. Lat. ad d. art. 22. lib. 1. Landrecht. §. was man aber. juramento se purgare coguntur. d. art. 22. §. was aber das Weib. verb. ob sie ihre Unschuld. Rotschük. d. Tr. art. 22. n. 6. Coler. d. l. n. 10. Dn. Richter. sect. 3. membr. 1. n. 111. nisi per testes vel alio quovis modo innocentiam suam declarare possint. Gl. Lat. ad d. §. was man aber. Rotschük. d. l. n. 7. Cui etiam subscribunt Statuta Patriæ meæ, quæ Tit. vom Heergewette. ita habent: was do nicht verhanden ist / darff man nicht geben / und wo man daß nicht gläuben will / darvor müssen sie schwehren / daß solches nicht verhanden sey / oder nenlich gewesen / oder anworden / wo manns nicht verlassen will. &c. II. Si vel Defunctus ipse, vel hæredes ipso adhuc vivente, conscio & volente easdem distraxerint atque vendiderint etiam paucissimis diebus ante obitum illius. Ubi pariter Agnatus, dummodo venditio non fuerit fraudulenter in illius præjudicium instituta, pretium inde redactum hautquaquam jure agnationis consequitur, Coler. d. decis. 203. n. 19. Georg. Beati. d. p. 2. tit. 12. cap. 2. sed reliquis utriusque sexus hæredibus proximioribus indistinctim, ut alias pecunia numerata, cæteraque mobilia, defertur, Gl. ad d. art. 22. lit. H. Rotschük. d. l. n. 9. Schurer. d. Tr. tit. 9. §. juris Sax. pag. 126. Volckman. d. cap. 27. n. 15. Dn. Carpz. p. 3. Const. 30. def. 14. n. 1. & 2. perinde ut nec Cognata pecuniam ex Geradâ distractâ redactam acquirit. Jacob. Schultes. in addit. ad Rotschük. art. 15. n. 13. Dan. Moller. lib. 2. semestr. cap. 6. n. 1. Matth. Berlich. p. 3. conclus. 29. n. 99. & 100. III. Si defunctus easdem gratis & ex merâ liberalitate in extraneum vel gradu saltem remotiorem agnatum transtulerit, id quod irrequisito etiam proximioris consensu cuiusvis liberum. Veruntamen, ut Donatione inter vivos alienatio ista instituatur, requiritur. Quanquam enim quilibet tam masculus quam fœmina liberam de substantia & bonis suis disponendi habeat facultatem ac potestatem; l. habeat unusquisque. C. de SS. Eccles.*

Expeditorias tamen per ultimum Elogium, aut per mortis causa
 donationem, utpote quæ illi propius quam actui inter vivos acce-
 dit, *l. ult. C. de donat. mort. caus. l. ult. C. de Codicill.* alicui invito cum-
 primis agnato; ne utquam conferre poterit, *arg. Const. Elect. August.*
14. p. 2. §. durch Testament. Berlich. p. 2. conclus. 16. n. 16. Dn. Richter. d. sect. 3.
membr. 1. n. III. pag. 315. [perinde ut nec mulier Geradam, *d. Const. Elect.*
14. §. durch Testament. Andr. Rauchbar. p. 2. quest. 17. n. 5. §. 33. Schneidvv.
ad pr. Inst. de donat. Rubr. de donat. mort. caus. n. 19. §. ad pr. Inst. de test.
ordinand. n. 22. Dan. Moller. lib. 5. semestr. d. ffer. 94. Jacob. Thoming. qu. 6.
n. 6. Dn. Carpz. ad d. Const. Elect. 14. def. 1. n. 1. §. disp. de donat. Gerade Sax.
cap. 1. n. 50. §. seq. Cum res illæ ex speciali juris Saxonici provisione
 restitutioni subjaceant, ac ea propter ex unanimi Dd. consensu
 hautquaquam in ultimis voluntatibus, *Berlich. d. conclus. 16. n. 12. §.*
16. benè tamen donatione inter vivos alienari queant. *Dn. Carpz.*
d. Const. 14. def. 4. n. 1. Ubi parum refert, an vel in iudicio vel extra il-
 lud perficiatur, *d. Const. Elect. 14.* tum modo observentur debita so-
 lennitates, de quibus *Volckman. p. 1. cap. 36. n. 19. §. cap. 38. Berlich. d. l.*
n. 18. §. seqq. Dn. Hahn. ad Wesenb. ff. de donat. inter vir. §. ux. pag. 188. §.
seqq. Dn. Carpz. d. disp. cap. 3. §. seqq. fusius agunt. IV. Si multum æris
 alieni adfuerit. Quanquam enim de Expeditoriis ac Utensilibus,
 quæ absque ullo onere, *Coler. p. 1. decis. 60. n. 54. Dn. Richter. d. Tr. sect.*
1. membr. 1. n. 64. & tanquam æs alienum debentur, *Rauchbar. d. quest.*
17. n. 10. alioqui debita hæreditaria regulariter non exsolvantur,
Kotschus. d. art. 23. n. 10. Volckman. p. 4. cap. 27. n. 22. Hartm. Pistor. lib. 1.
quest. 31. n. 6. Pensold. in addit. ad Coler. p. 2. decis. 286. n. 186. Dn. Carpz. p. 3.
Const. 38. def. 41. n. 1. Bonis tamen aliis, de quibus Creditoribus satis-
 fieri possit, in hæreditate non existentibus, vel ad liberationem
 non sufficientibus, Expeditoriæ non minus atque Gerade distra-
 huntur, & pretio inde parato æs alienum luitur. *Hartm. Pistor. d.*
quest. 31. n. fin. Pensold. n. 186. Andr. Rauchbar. d. quest. 17. n. 9. §. 33. Volck-
man. d. n. 22. §. n. 23. Berlich. p. 3. conclus. 28. n. 64. §. seqq. Dn. Richter. d.
membr. 1. n. 65. Dn. Carpz. d. def. 41. n. 2. §. 3. per Constitutionem *alex-*
dotov Electoris Augusti. Tit. wann von der Gerade / Morgengabel
 Mustheil und Heergewette in subsidium des verstorbenen Schulden
 bezahler werden müssen. quam verbotenus recensitam vide apud
Berlich. d. conclus. 28. n. 74. V. Si debita nomine Expeditoriarum

con-

contracta reperiantur. Nam Agnatus, si Expeditorias auferre expetat, singula illa luere cogitur, etiamsi hæreditaria superfuerint bona. *Berlich. d. l. n. 76. Pensold. d. l. n. 187. Goldbeck. d. Tr. cap. 9. n. 93. Dn. Carpz. d. Const. 38. def. 42. n. 1.* Imò si quædam ad Heergewettam pertinentes species oppignoratae fuerint, onere reuisionis etiam gravatur. *arg. text. Landrecht. lib. 1. art. 24. §. was auch dieses Dings also verfasst wäre bey des Mannes Leibe/ daß löse der ab/ dem es zu recht angehören sol. Hartm. Pistor. d. quest. 31. n. 19. Volckman d. cap. 27. n. 16. Berlich. d. n. 76.* Nefas namque habetur locupletari cum alterius damno, *l. jure natura. 206 ff. de Reg. Jur.* Contra verò æquissimum est, ad eum spectare onus, ad quem pervenit commodum. *c. qui sentit. 55. de reg. Jur. in 6to. l. secundum naturam. 10. ff. eod. Pensold d. n. 187. VI.* Si Agnatus delatas sibi Expeditorias intra annum & diem Saxonicum petere superfederit, & postea easdem poscat. Tunc enim pariter non admittitur, nec auditur, *Coler. de Process. Exec. p. 1. cap. 3. n. 260. Volckman. d. cap. 27. n. 12. Dn. Carpz. p. 2. Const. 3. def. 12. n. 1. Dn. Richter. d. sect. 1. membr. 1. n. 59. pag. 136.* sed perinde ut mulier in neglecta Gerada exceptione præscriptionis præcluditur. *Schneidvv. ad §. 28. Inst. de Action. Rubr. de petit. hered. n. 82. Lud. Fachs. diff. 2. n. 5. Goldbeck. d. cap. 9. Tit. de præscript. Gerada. n. 22.* Nec sufficit easdem extra judicium petiisse, aut hæredibus illas exhibere recusantibus apud Magistratum esse conquestum; sed ut intra illud temporis spatium res per citationem in judicium deducatur, necessariò requiritur, *monente Dan. Moller. lib. 2. semestr. cap. 11. n. 1. §. 2.* ubi fatale illud non à mortis statim puncto, sed trigesimo demum post obitum defuncti effluxo die initium sumere, *Landrecht. lib. 1. art. 28. ibi. So er es heischet nach dem Dreyßigsten. §. lib. 3. art. 15. §. wer Heergewette/ ibi. nach dem dreyßigsten. Coler. d. cap. 3. n. 260. & contra eum, qui per alicujus mortem delatas sibi esse Expeditorias verè ignorat, Gl. ad d. art. 28. n. 3. ibi.* mag es nochmahls binnen Jahr und Tag/ nach dem er es erfähret/ fordern. *Schneidvv. ad §. rursus. 5. Inst. de action. n. 36. Dn. Carpz. d. Const. 3. def. 13. n. 2.* aut legitimis aliis impedimentis, quorum quædam in d. art. 28. §. Es wäre dann, enumerantur, distrahitur, *Volckman. d. n. 12. Korschük. d. art. 23. n. 14.* hautquaquam currere notandum. VII. Si Magistratus jure Gabellarum sive Detractionis, quod vulgò der Abzug oder Nachsteuer appellatur, in transferendis aliò Expeditoriis & aliis bonis utatur, *Rauchbar. p. 1. quest. 15. & p. 2. quest. 19. n. 8.*

quod

Q. 1066

quod pluribus in locis ex statuto vel speciali consuetudine etiam-
 num fieri contingit. *Schulz d. tit. Rubr. de success. Fisci. lit. I pag. 290. Ma-*
gnif. Dn. Richter. ad l. ult. C. de edicto D. Hadr. toll. n. 17. Dn. Carpz. p. 3.
Const. 38. def. 19. n. 2. Prout observatum olim in Ducatu Brunsvicensi
 ex Transactione Ducis Julii & Senatus Brunsvicensis die Lauren-
 tii A.C. 1569. facta. §. Zum Achten. Dieweil. vers. wenn iemand/so in
 frembder Herrschafft gessen/ eine Erbschafft/ Heergewette oder Gera-
 de aus dem Fürstenthum hinweg ziehen oder fordern wolte / sol derselbe
 darvon bey dritten Pfennig in den Berichten lassen/daraus ers fordert.
 Idem jus Magdeburgi viget inter Capitulum Ecclesie ArchiEpi-
 scopalis & Senatum Urbis veteris ex singulari conventione inita
 Donnerstags nach Cantate. A. 1575. ibi. Jedoch außgeschlossen Heerge-
 wette und Gerade/ darvon uns (dem DomCapitel) zehen Gulden von
 ieder Persohn/so dero eines fordert/sollen gegeben/ und darmit gleicher
 Gestalt/und wie bey Rath gehalten werden. *Dn. Richter. Tr. de success.*
ab intest. sect. 5. n. 12. pag. 491. VIII. Si Magistratus Agnati petentis Ex-
peditorias ex locis Jurisdictioni suæ subjectis ad locum illum, ubi
Defunctus habitaverat, nihil quicquam bonorum transferri pa-
tiatur, & Magistratus defuncti jus Retortionis sive Talionis vicis-
sim exerceat. Cum enim hoc summâ nitatur æquitate, l. hoc edictum.
1. ff. quod quisq. jur. in alt. l. 15. vers. quia quod alium ff. si servit. vind. Dn.
Carpz. lib. 6. tit. 4. Resp. 37. n. 1. non immeritò etiam in Utensilibus &
 Expeditoriis eidem locus est jamdudum concessus, *Electo August.*
p. 3. Const. 38. § und ist demnach nicht unbillich. *Schultes. in addit. ad Rot-*
schuß. d. art. 23. n. 16. Volckman. d. cap. 27. n. 27. Berlich. p. 3. concl. 51. n. 23.
Dn. Habn. ad Wesenb. ff. quod quisq. jur. in alt. n. 3. verb. diligentia. pag. 281.
p. 1. Dn. Richter. d. Tr. sect. 1. membr. 1. n. 80. & seqq. In tantum, ut ubi vis
 ferè non solum contra exteras, sed ipsas etiam Provinciarum Sa-
 xonicarum civitates præsentis tempore exerceatur, *Berlich. d. concl.*
51. n. 15. & 16. Dn. Carpz. ad d. Const. 38. def. 3. n. 6. & 12. & communiter in
 statutis localibus, ne subditi sine præscitu Magistratum hujusmo-
 di res extra muros tradant, prohibitum constet. Prout patet ex
 Statutis Lipsiensibus, *Art. 20.* Auch soll niemand Erbe oder Heergeräthe aus der
 Stadt geben ohne des Raths willen. *Schneider. in Chron. Lips. lib. 5. pag. 243.* & Ci-
 zensibus, *art. 28. ibi.* So soll kein Bürger Heergewette an die Ort / da man keine
 herein giebt/ noch folgen läffet/ auch nicht reichen. & *Dresdensibus. d. cap. 8. §.*
 Ferner ist zu wissen. 3. *Verb.* das Heergeräthe wird niergend hingegeben / denn
 allein an die Orter / von dannen es vor alters hieher gegeben worden, &c.

Hæc de Heergevvetta dixisse sufficiant.

F I N I S.

boup

M.C.

Matth. Col
tenus dun
tur, juris a
su magis,
scriptis ta
lib. 2. quæ
ad Jus & p
inde de C
corum ab
medium p
firmitate s
ram haut c
Expedito
cognitam
Matth. Be
tenuitas c
motâ ulte
Numen,
rantes.

IN natales
origine a
gaba, We
lias ration
modo Hee
at diutius i
quidem oc
Heer & Ge
ducatur à v
quod multa
se. pag. 518. h
litares signi
sein Gewette
sentent. misc
Heergewete

njudiciis ea
comproban
cognitio ex u
tam ex verbis
uast. 16. n. 11. &
n. in Comment.
ig. 253. ac pro
diversitate lo
i quippiam in
n de veritatis
men nos ope
Æ five Rerum
eo prorsus in
: Heergewette.
idem ingenii
quod etiam re
, Supremum
pliciter vene

is quibusdam
da, Morgen
legitur, ac a
Heergerâthe
de appellatur,
is. Ultrò si
notâ voculâ
is alioqui de
atque idem
verbo: Weto
es etiam mi
s. ibi. Darju
g. Beati. p. 2.
imus, quod
, quæ ad mi
litern,

